

Handläggare: Michael Boström
Telefon: 08-508 18 156

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2013-06-13

Innovationer och krav på samhällsansvar i stadens upphandlingar

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av förslag till innovationer och krav på samhällsansvar i stadens upphandlingar.
2. Omedelbar justering.

Steinunn Á Håkansson
stadsdelsdirektör

Pär Dahlqvist
avdelningschef

Sammanfattning

I stadens budget för 2012 fick kommunstyrelsen i uppdrag att utreda regelverket om innovationsupphandling och inarbeta detta i stadens konkurrenspolicy. Stadsledningskontoret har nu utarbetat ett förslag som innebär att innovation bör inarbetas i stadens upphandlingspolicy, inte i konkurrenspolicyn. Detsamma gäller även krav på samhällsansvar. Staden ska ställa krav på samhällsansvar om det motiveras av upphandlingens art. Samtliga verksamheter ska sträva efter att främja innovation vid upphandling.

Förvaltningen instämmer i stort i stadsledningskontorets förslag och synpunkter. Vissa begrepp i upphandlingspolicyn bör definieras, förslagsvis i tillämpningsanvisningarna. Förvaltningen menar även att det är viktigt att anvisningarna utformas så att det tydligt framgår vad upphandlingspolicyn syftar till och hur den ska efterlevas.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för ekonomi och resultatstyrning.

Bakgrund

I stadens budget för år 2012 fick kommunstyrelsen i uppdrag att utreda regelverket om innovationsupphandling och inarbeta detta i stadens konkurrenspolicy.

Staden ser det som ytterst angeläget att de leverantörer staden anlitar delar stadens värderingar i fråga om grundläggande mänskliga rättigheter och demokratiska fri- och rättigheter.

I samband med tertialrapport 1 för år 2012 gav kommunstyrelsen stadsledningskontoret i uppdrag att utreda möjligheten att införa krav på samhällsansvar vid stadens upphandlingar.

Stadsledningskontoret har nu utarbetat ett förslag, som kommunstyrelsen har remitterat till Farsta stadsdelsnämnd för yttrande senast den 19 juni.

Stockholms stads policy för konkurrens och valfrihet

Policyn reglerar främst stadens konkurrensutsättning av verksamhet och valfrihetssystem. Upphandling i konkurrens och valfrihetssystem syftar till ökad valfrihet, kvalitetsutveckling och kostnadseffektivitet. Policyn är utarbetad för att öka andelen konkurrensutsatt verksamhet samt att öka andelen tjänster som erbjuds genom valfrihetssystem. Hela policyn återfinns i bilaga 2.

Stockholms stads upphandlingspolicy

Policyn reglerar främst hur staden ska genomföra upphandlingar av varor och tjänster, pekar ut aktuell lagstiftning och regler som är styrande vid stadens upphandlingar. Därutöver reglerar policyn även vilka hänsynstaganden som ska göras vid stadens upphandlingar, betonar att upphandling ska utföras affärsmässigt och med utgångspunkt i grundprinciperna inom offentlig upphandling. Hela policyn återfinns i bilaga 3.

Remissen i sammanfattning

Stadsledningskontoret föreslår att innovation bör inarbetas i stadens upphandlingspolicy och inte i konkurrenspolicyn. Vidare föreslås att krav på samhällsansvar ska skrivas in i upphandlingspolicyn. Vid upphandlingar ska staden ställa krav på samhällsansvar om detta motiveras av upphandlingens art. Krav på samhällsansvar ska utformas så att mindre leverantörers möjlighet att delta i upphandlingen inte försvåras.

Innovation är per definition en obeprövad lösning och innebär av denna anledning alltid en viss risk. Dessa risker är bland annat av funktionell, finansiell, juridisk och i vissa fall organisatorisk art. Av denna anledning bör innovation främjas endast i den omfattning som motiveras av förutsättningarna i den enskilda upphandlingen.

För att styra stadens samtliga verksamheter till att sträva efter att främja innovation vid upphandling samt att ställa krav på samhällsansvar föreslås en inarbetning av detta i stadens upphandlingspolicy. I samband med detta anser stadsledningskontoret att tillämpningsanvisningar till policyn bör revideras med anvisningar angående upphandling av innovativa lösningar och krav på samhällsansvar.

Stadsledningskontoret har även ansett det angeläget att upphandlingspolicyn erinrar om stadens riktlinjer för mutor och jäv. Därför föreslås att policyn kompletteras med ett avsnitt om detta.

I samband med att upphandlingspolicyn revideras har stadsledningskontoret sett ett behov av även en redaktionell uppdatering av policytexten i sin helhet för att denna bättre ska stämma överens med nuvarande lagstiftning och terminologi samt för att öka översiktligheten.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Av remissen framgår inte tydligt att kommunstyrelsen har givit stadsledningskontoret två delvis olika uppdrag. Det första avser uppdraget från kommunfullmäktige att utreda regelverket om innovationsupphandling och inarbeta detta i stadens konkurrenspolicy. Det andra uppdraget avser att utreda möjligheten att införa krav på samhällsansvar vid stadens upphandlingar. Sistnämnda uppdrag grundar sig inte på ett beslut i kommunfullmäktige.

Förvaltningen instämmer i stort i stadsledningskontorets förslag och synpunkter. Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget att innovation bör inarbetas i upphandlingspolicyn, inte i konkurrenspolicyn. Förvaltningen delar uppfattningen att öka andelen konkurrensutsatt verksamhet inom staden inte har någon naturlig koppling till innovation, även om detta bör beaktas vid en konkurrensutsättning. Förvaltningen delar även uppfattningen att ett avsnitt om krav på samhällsansvar bör inarbetas i upphandlingspolicyn.

Vidare är förvaltningen positiv till stadsledningskontorets förslag om en redaktionell uppdatering av policytexten i samband med att upphandlingspolicyn revideras. Förvaltningen delar därutöver stadsledningskontorets uppfattning att det

är angeläget att det i upphandlingspolicyn erinras om stadens riktlinjer för mutor och jäv.

Vad gäller förslaget till ny upphandlingspolicy anser förvaltningen att den nya skrivningen bättre stämmer överens med nuvarande lagstiftning och terminologi och att den är mer överskådlig. Dock bör exempelvis begreppen "affärsmässighet" och "upphandlande myndighet" definieras i sammanhanget, förslagsvis i tillämpningsanvisningarna till reviderad upphandlingspolicy. Förvaltningen anser det angeläget att tillämpningsanvisningarna till stadens upphandlingspolicy revideras i samband med att kommunfullmäktige beslutar om ny policy. Anvisningarna bör vara utformade så att det klart och tydligt framgår vad stadens policy syftar till och hur denna ska efterlevas.

I aktuellt sammanhang anser förvaltningen att staden redan i dagsläget i viss mån främjar innovativa lösningar i sina upphandlingar. Det gäller exempelvis i upphandlingar av vård- och omsorgsboenden för äldre, där marknadens aktörer konkurrerar genom kvalitet och där anbudsgivarna stimuleras till att komma med innovativa lösningar på hur de önskar bedriva vården. Innovationen kan i detta sammanhang kopplas till de så kallade mervärden som staden bedömer att anbudsgivaren presenterar i sitt anbud.

Avslutningsvis anser förvaltningen att det är bra att staden nu ännu tydligare markerar att vi är angelägna om att våra samarbetspartners tar ett ökat samhällsansvar och att våra upphandlingar främjar innovativa lösningar.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bilagor

1. Stadsledningskontorets förslag till innovationer och krav på samhällsansvar i stadens upphandlingar
2. Stockholms stads policy för konkurrens och valfrihet
3. Stockholms stads upphandlingspolicy